

September 2019

Tento školský rok je niečim iný. Do školy sa všetci tešili. Ja som si uvedomila, že mám rozrátané týždne do vianoc a každý jeden z nich som si v hlave odškrtávala, ako: „*Uf, zvládnuté, ráno sme veľmi nemeškali. Dala som to, dostala som ich všetkých do auta a rozviezla!*“

Milla prešla na 2. Stupeň do 5. ročníka, Arlan je druhák a Gwen je prípravke. Mám už veľké deti. A naozaj cítim, že určité veci sú jednoduchšie. Zároveň ešte stále cítim veľkú dieru, ktorá ostala po maminej smrti a často si želám, aby tu bola. Aby ma povzbudila, aby mi zavolala, aby som jej mohla povedať, ak mi je nanič.

Arlan je v škole rád. 2. ročník je aj jednoduchší. Zaviedli sme si doma formulku pred robením úloh: „*I have a good mindset, I will manage homework well.*“ A potom naozaj úlohu spraví rýchlo. Výsledky má veľmi dobré a stále píše najkrajšie v triede. Trochu sme museli popracovať na pamäti, ale zistila som, že mu pomáha, keď sa učíme spôsobom, ak mu spravím nejaké zmysluplné slovo z 1. písmen napríklad veršov básničky. Tých mali neúrekov a učiť sa ich naraz v 3 jazykoch bolo aj pre mňa dosť. Už nie je v triede s Timim, Leom a ostatnými najlepšími kamošmi, ale aj po premiešaní

tried si našiel svoje miesto v kolektíve a najmä dievčatá ho zbožňujú.

V septembri-októbri ich učil Frederique, otec jeho najlepšej kamošky Zoe a Arlie bol nadšený, že má najlepšieho učiteľa. Od novembra im prišiel nový učiteľ Jean-Pierre, pretože

Frederique zbral triedu, kam predtým chodila Milla. Problémová trieda, ich triedny učiteľ to vzdal a vrátil sa do Francúzska. Arlie je na zmeny citlivejší a po pár dňoch sa mu vrátilo zajakávanie. Vadí mu to samému. Niekedy sa hnevá, niekedy sa rozplače, pretože Jean-Pierre ho parkrát posadil, lebo neodpovedal na otázku okamžite. Arlan sa snažil odpovedať, ale nevedel sa posunúť cez prvé slovo. Je mi to ľúto, ale verím, že nadobudne istotu a sebadôveru a dostane sa cez to bez toho, aby mu ostali nejaké následky. Jean-Pierre

vyzerá, že tomu rozumie, tak uvidíme, kam sa posunieme po stretnutí s psychologičkou. Chcela by som aby zostal prítulný, hlbavý a stále mal radosť z čítania a objavovania. Pred spaním si už zvykol na pravidelné čítanie 4 strán a preluskáva svoje prvé „veľké“ knižky.

Gwen tiež objavuje svet a zákonitosti ľudských vzťahov. Keď si uvedomím, že o pár mesiacov pôjde do školy a budeme bojovať cez prvý ročník.....tak sa mi to zdá byť neuveriteľné. Od konca leta nosí okuliare, má astigmatizmus ako ja. Nebola veľmi nadšená, ale možnosť vybrať si vlastné okuliare presvedčila aj jej veľký ofuk. Počas prvých mesiacov okuliárom vypadlo sklíčko, boli príliš uvoľnené držiaky za ušami a dokonca na ne niekto v škôlke stúpil a teraz majú olupenú farbu presne v strede. Ale nevadí, už sú jej súčasťou a keď ich nemá, tak mi na nej niečo chýba. Tak ako Arlan chodí na parkur, kde je zatiaľ s disciplínou trochu slabšie, ale má rada pohyb a prítomnosť veľa detí.

Na začiatku decembra ma jeden večer prekvapila. Lahla si do postele a začala mi rozprávať, aký bol celý deň v škôlke. Až po chvíli som si uvedomila, že rozpráva po francúzsky. Rozvité vety a rôznymi gramatickými časmi použitými správne. „Gwen, ved’ ty hovoríš po francúzsky,“ zajasala som, pretože dovtedy som stále počúvala od Marianny, pani učiteľky, že nevie počítat’ do 20, alebo nevie abecedu a podobne. O rozprávaní ani nehovorím, necekla ani slovo, je jedno v akom jazyku. A teraz sa jej náhle rozviazal jazyk a začala. Patrí k tej druhej skupine detí, ktoré nasávajú a potom, keď sú si isté začnú rozprávať bez chýb.

S Arlim sú part’áci, ale zároveň som si všimla, že už sa len tak ľahko nedá. Ak ju Arlan buchne, buchne ho späť, ak ju nahnevá, odplatí mu to. Niekedy ich musím oddeliť, aby sa navzájom neprovokovali. Ak Gweni niečo nevyhovie, nahnevane sa otočí a odíde z miestnosti, alebo sa rozplače. Je samostatnejšia a začína chápať, že s úsmevom sa hľadajú riešenia omnoho rýchlejšie. Jednoducho slniečko.

Milla sa prehupla do predteenedžerského veku a prekvapuje každým dňom. September-október bol pre ňu ťažký. Bolo si treba zvyknúť na 2. stupeň, kedy sa učí inak. Nestačí si poznámky prečítať, treba sa učiť veci naspamäť a hľadať súvislosti. Ale po určitom čase a frustrácii, pochopila, že sa nič nezmenilo, stále sú tá istá trieda, iba sa od nich očakáva, že sa už nebudú správať ako deti. Myslím, že Milla to pochopila dávno.

Veľa pozoruje a rozmýšľa nad vzťahmi v triede. Dokonca si vyskúšala, čo to znamená sa postaviť, ak zistí, že niekto klame. Jedna zo spolužiačok, dcéra učiteľky, niekedy robí zle a potom pred učiteľkou tvrdí, že tak nerobí. Milla si dokonca spísala zoznam, kedy sa tak stalo a ublížila iným deťom. Kým učiteľka verí Vivien, Milla sa nevzdáva.

Aj keď nebola pochopená a vidí, že učiteľka zastáva Vivien, nechce, aby som sa do situácie miešala. Vraví, že si to vybaví sama a keď bude treba, pôjde za riaditeľkou. Prekvapila ma jej odvaha. Podobá sa na tata. Vidím v nej nebojácnosť, vidím, ako nad vecami rozmýšľa a snaží sa vyrovnať s nespravodlivosťou a sklamaním.

Zároveň si uvedomujem, že vstupuje do obdobia neistoty, treba ju neustále objímať, povzbudzovať a vraviť, že ju mám rada. A robím to s radosťou. Uvedomujem si, že za také 2 roky ma už nebude potrebovať.

S mierou samostatnosti jej pribúdajú aj povinnosti a zároveň aj sloboda v rozhodovaní, ako si napríklad minie darčekovú kartu do H&M alebo do parfumérie. Viem, že potrebuje veľa „dievčenského času“, kedy by som s ňou skočila na nákup, alebo na hamburger, aby sme boli iba samé 2. Alebo sa potrebuje iba tak pritulíť k tatovi a počuť niečo pekné.

Tato sa ďalej borí v Mochovciach. Strieda sa u neho obdobie úplného vyčerpania a sebamotivácie. Sú týždne, kedy mám pocit, že má napchatú agendu za 3 ľudí a neustále sa čudujem, odkiaľ berie silu prechádzať novými a novými problémami, ktoré sa objavujú. Najnovšie sú to hrboľaté káble, ktoré sa v stovkách kilometrov ňahali po celej elektrárne. Ich odstránenie a náhrada im spomalí projekt o rok a bude stáť neskutočné problémy. Šírka takýchto problémov obsahuje neskutočné množstvo detailov, na ktoré musí myslieť a riešiť. Častokrát sa dívam na muža, ktorý dokáže riadiť takýto kolos. Padá mi sánka, ako to dokáže, ako vie sústrediť všetku svoju energiu a čelí všetkým tým podvodom. Kolegovia, podriadení ho majú radi. Je pre nich viac ako šéf, je aj priateľom. Myslím, že je to pre neho istý druh rodiny, kde sa cíti v bezpečí.

V októbri sme skočili na krátku dovolenku do Grécka. Potreboval načerpať silu. Opustená vila nad tyrkyzovou vodou a prázdnu plážou. Boli sme jediní turisti. Aj keď mne bolo zima, deti pár dní vliezli do vody. Slavomír behal a relaxoval, ja som sa pripravovala na skúšku z čistiny. Podarilo sa mu dokonca dostať sa na Mt. Olymp.

Moja skúška z čistiny bola masaker. Príprava trvala 2 roky, samotný nácvik na skúšku 3 mesiace. Nech som sa snažila akokoľvek, nepodarilo sa mi 2. časť – reading, spraviť v stanovenom čase. Tak to bolo aj na skúške, iba s veľkou trémou. Teda skôr panikou. Mala som pocit, že mozog sa mi roztrieštil na tisíc kúskov a nedal sa dokopy, jednoducho som nedokázala dať dokopy svoju koncentráciu. O mesiac neskôr som dostala výsledky. Na úspešné absolvovanie bolo treba 180 bodov, mala som 194 bodov, ale....v časti reading mi chýbal 1 bod na dosiahnutie 60 percent.... takže som nespravila. Moja prvá nezvládnutá skúška...

Po skúške nás čakala Slavomírovova 40-tka, na konci novembra. Už od septembra sme kuli so Zuzkou a Jankom tajnú oslavu. Vedela som, že nechcel oslavu, ale pri hojdačke, ktorú jeho psychika v práci absolvovala za posledné 2 dni, som chcela, aby vedel, že je viac ako len pracujúci, že ho majú ľudia radi. Oslovila som ľudí z jednotlivých firiem, kde pracoval, z detstva, škôl, z rodiny, učiteľov, aby mi poslali krátke video, kde by spomenuli nejaký zážitok. Niektoré boli dojímavé, iné zábavné. Video bolo príjemnou

zmesou toho, čo som chcela. Deň pred oslavou som vyzdvihla Floša, ktorý priletel z Francúzska. Keď ho Slavomír zbadal sedieť u rodičov na sedačke, tak bol riadne prekvapený.

V sobotu na večer, Zuzka vyzdobila sálu v Čiernej hore, kde sa nahrnulo do 40 ľudí, kolegovia, priatelia, bežci, rodina, aby na neho zakričali „Prekvapenie“.

Bol prekvapený, asi aj nesvoj, ale ľudia sa dobre zabávali, aj keď sa nie všetci navzájom nepoznali. Video všetkých pobavilo, zabávač, ktorý potom robil kvízy tiež udržal dobrú atmosféru, no a hladný nebol nik.

Mne sa stalo prvýkrát, že som nevedela, čo mu zaželať. Stála som

a dívala sa na muža a zrazu som videla hanblivého chalana, ktorému som pred 22 rokmi dala pusu a povedal, že spolu prežijeme zvyšok života. Bola som vtedy naivná, pretože som si predstavovala, že to všetko bude tak jednoduché. Chcela som mu zaželať, aby mal vieru v nás, aby sa nevzdal, ale nenašla som odvahu povedať niečo tak osobné...

December sa niesol v duchu Vianoc a vianočných večierkov. Slavomír si užil aj večierky a oslavy svojich okrúhlych narodenín. Dokonca mu dali spraviť tortu v tvare komínov Mochoviec.

Po 3 týždňoch presvedčania dedo privolil, že stráví Štedrý deň. Mala som pocit, že som sa celý deň snažila rozptyľovať svoju myseľ aj jeho, aj keď nie cielene, aby som nemyslela na to, že tam nie je mama.

Deti pekne pomohli s prípravou jedla a tešili sa na darčeky. Všetky vedia, že ich nenosí Ježiško ani Santa Claus. A už to s nimi ani neriešim. Vianoce sú o tom, že sa narodil Ježiš, ktorý neostal bábätkom. Keď sa babina v Štitároch pýtala, čo jej priniesol Ježiško, zareagovala: „*Babina, už som veľká.*“

Zvyšok času sme si užívali hraním sa, pozorovaním detí a návštevami.

